

EWALUACJA BIEŻĄCA KRYTERIÓW I SYSTEMU WYBORU PROJEKTÓW RPO WK-P NA LATA 2014-2020

Projekt współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego

RESOURCE

Pracownia Badań i Doradztwa

CELE BADANIA

CEL GŁÓWNY BADANIA:

DOKONANIE OCENY PRZYJĘTYCH KRYTERIÓW WYBORU PROJEKTÓW ORAZ SYSTEMU WYBORU PROJEKTÓW POD KĄTEM ZAPEWNIENIA SKUTECZNEJ I NAJBARDZIEJ EFEKTYWNEJ REALIZACJI RPO WK-P 2014-2020.

OBSZARY BADAWCZE:

- SYSTEM ORAZ PROCES WYBORU I OCENY PROJEKTÓW (POZA KRYTERIAMI)
- KRYTERIA WYBORU PROJEKTÓW
- FUNKCJONALNOŚĆ SYSTEMÓW INFORMATYCZNYCH

RESOURCE

Pracownia Badań i Doradztwa

METODOLOGIA

Panel ekspertów (n=2)

Wywiady eksperckie (n=3)

Wywiady CAWI/CATI z
wnioskodawcami (n=655)

Walidacja kryteriów wyboru

Wywiady indywidualne IDI
(n=58)

Benchmarking

Analiza desk research

RESOURCE

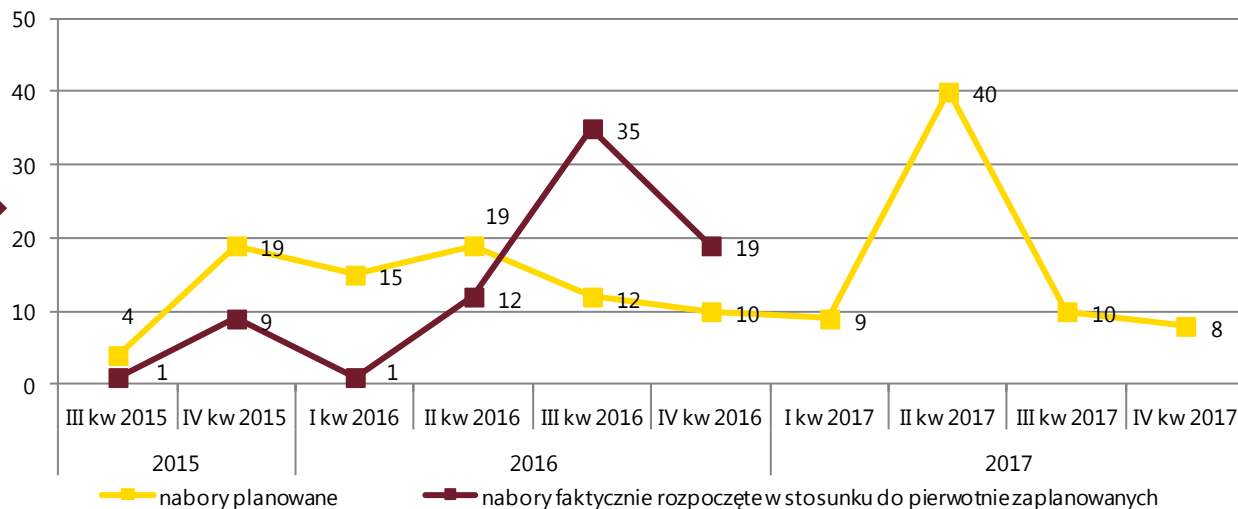
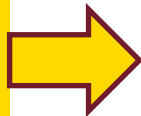
Pracownia Badań i Doradztwa

SYSTEM WYBORU PROJEKTÓW

PRAWIDŁOWOŚĆ ROZPLANOWANIA NABORÓW

Liczba planowanych i faktycznie rozpoczętych naborów wniosków w trybie konkursowym

Analiza zmian w harmonogramach:

- Rok 2015:** Dodano 2 nabory, a usunięto 8 z nich. Nastąpiły 3 przesunięcia w planowanych terminach rozpoczęcia naborów. W przypadku jednego naboru zwiększono alokację środków.
- Rok 2016:** Największa liczba zmian dotyczy dodania naborów (31) oraz ich przesunięć (31). Ponadto, usunięto 13 naborów, a przyspieszono 2 z nich. W 6 przypadkach zwiększono planowaną kwotę alokacji, a w 4 dokonano jej zmniejszenia.
- Rok 2017:** Dodano 13 naborów, a usunięto 5. Miało miejsce 17 ich przesunięć i 3 przyspieszenia. Alokacja środków została zwiększona w 7 przypadkach.

Rekomendacje:

- Należy dążyć do bardziej równomiernego rozplanowania naborów wniosków na przestrzeni roku.
- Należy dążyć do ograniczenia sytuacji dzielenia naborów w ramach poszczególnych Działań / Poddziałań na odrębne nabory poświęcone określonym schematom / typom projektów.
- Należy wprowadzić częściowe uelastycznienie ustawowego zakazu aktualizacji terminów naboru wniosków o dofinansowanie, których przeprowadzenie zaplanowano w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące, licząc od dnia aktualizacji.
- Należy doprecyzować lub poszerzyć zakres informacji zamieszczanych w harmonogramach naborów na kolejne lata.

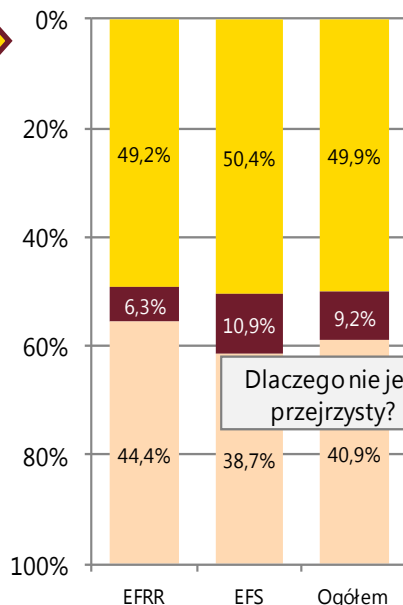
PRZEJRZYSTOŚĆ SYSTEMU WYBORU I OCENY PROJEKTÓW

Przejrzystość systemu wyboru projektów w opinii wnioskodawców

Dwa elementy zapewniają przejrzystość systemu:

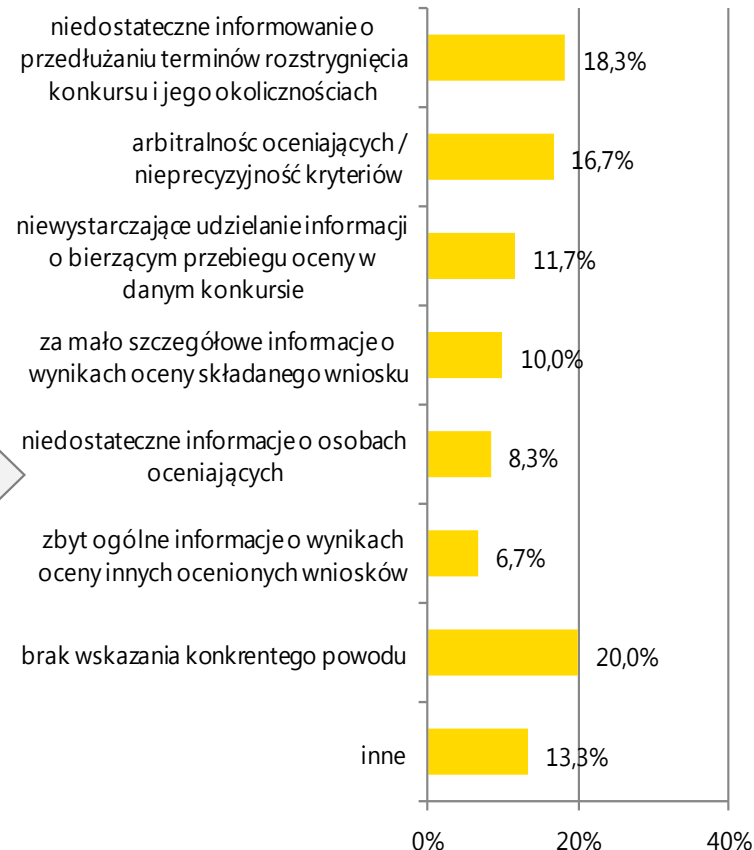
- zapewnienie informacji o sposobie funkcjonowania systemu (spełniany poprzez tworzenie i przedstawianie odpowiedniej dokumentacji),
- informowanie wnioskodawców o przebiegu oceny (zapewniany już na etapie badania wymogów formalnych i w założeniu obejmuje cały proces oceny).

Jawność i przejrzystość systemu

Dlaczego nie jest przejrzysty?

Powody braku przejrzystości

Rekomendacja:

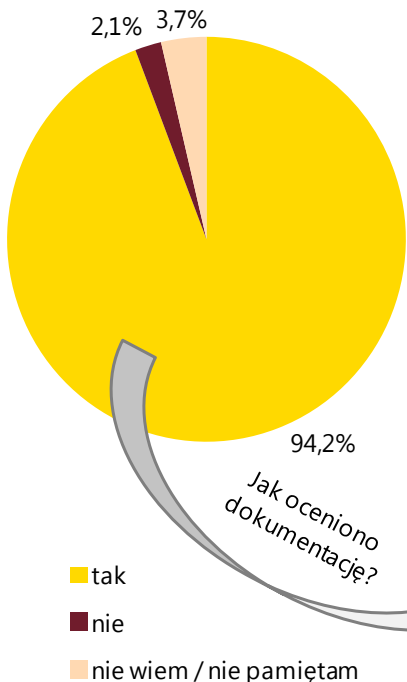
Należy położyć większy nacisk na upowszechnianie informacji o tym, w jaki sposób realizowana jest w ramach naborów zasada przejrzystości, a także – bezstronności i niedyskryminacyjnego charakteru systemu wyboru projektów.

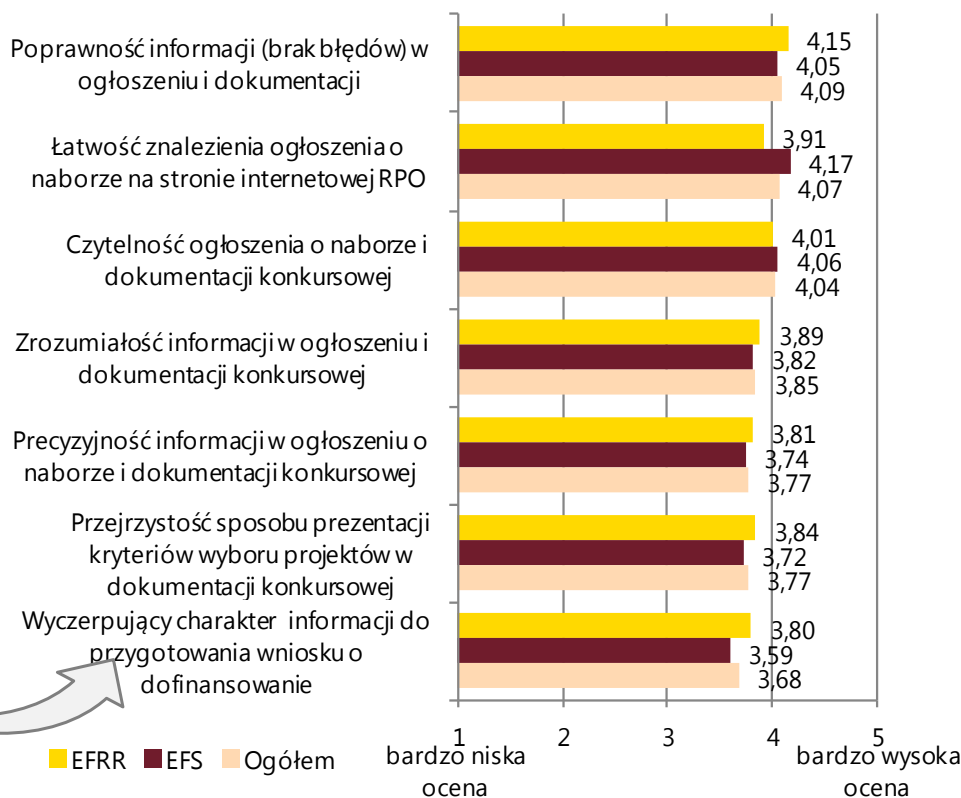
Ocena dokumentacji konkursowej

Deklaracja zapoznawania się z dokumentacją konkursową

Ocena dokumentacji konkursowej

- Głównym źródłem informacji dla wnioskodawców jest strona: www.mojregion.eu (70,4% wskazań).
- Stwierdzono dużą skalę zmian wprowadzanych do dokumentacji konkursowej – spośród wszystkich 87 analizowanych naborów w 70% z nich pojawiały się zmiany w trakcie konkursu.
- Czas na przygotowanie wniosku jako „zbyt krótki” określiło 45,4% badanych wnioskodawców, natomiast 45,5% oceniło ten czas jako „optymalny”.
- Zidentyfikowano różnice w opiniach dot. etapu przygotowywania wniosku pomiędzy wnioskodawcami w ramach EFRR i EFS.
- 13,4% badanych wnioskodawców korzystało z usług firmy doradczej w celu opracowania wniosku.

Rekomendacja:

Należy wprowadzić określone modyfikacje i usprawnienia w aspekcie dostępności i treści dokumentacji konkursowej.

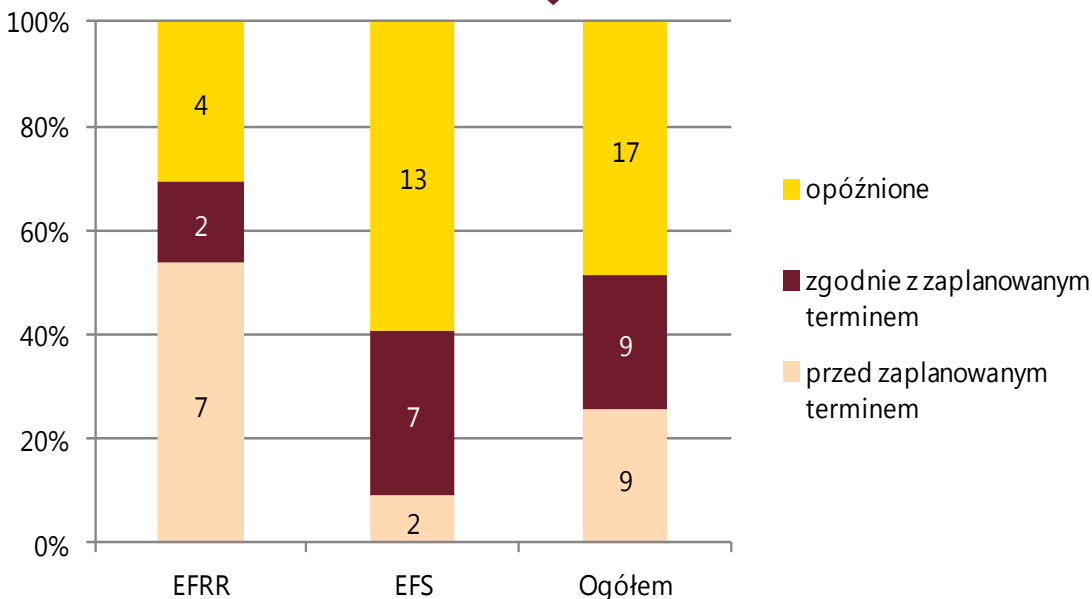
Analiza regulaminów prac KOP dla EFS i EFRR przyniosła następujące wnioski:

- system oceny projektów w ramach EFS cechuje większa precyzja,
- wspólnym elementem obu regulaminów jest m.in. prawidłowo zdefiniowany zakres obowiązków członków KOP,
- planując zwiększenie znaczenia i roli ekspertów zewnętrznych w procesie oceny bardzo istotne jest nie tylko zwiększenie ilości kadr w przypadku osób oceniających, ale również zapewnienie odpowiedniego poziomu kompetencji,

Rekomendacja:

Należy podjąć działania zorientowane na dalsze podnoszenie jakości pracy ekspertów: **(1)** adresowanie działań szkoleniowych i informacyjnych dotyczących kryteriów wyboru projektów, do osób zajmujących się oceną wniosków, **(2)** dążenie do wypracowania jednego, obowiązującego wszystkich ekspertów sposobu oceny oraz jednolitych kryteriów oceny ich pracy.

Terminowość rozstrzygnięcia konkursów

- Występuje zależność pomiędzy wzrostem liczby wniosków a występowaniem opóźnień oraz pomiędzy wzrostem liczby naborów rozpoczętych w tym samym kwartale a występowaniem opóźnień.
- Nie stwierdzono występowania zależności pomiędzy liczbą kryteriów obowiązujących w ramach naboru a występowaniem opóźnień w rozstrzygnięciu konkursu.

- Przeciętny czas trwania naborów wyniósł 42,1 dnia, a średni czas oceny 112,9 dnia.
- Respondenci oceniali czas oceny wniosków, jako „długi”.
- Czas trwania oceny traktowany jako wskaźnik sprawności procesu oceny jest relatywnie długi, a nawet może być traktowany jako główny problem funkcjonowania systemu wyboru projektów w RPO WK-P 2014-2020.**

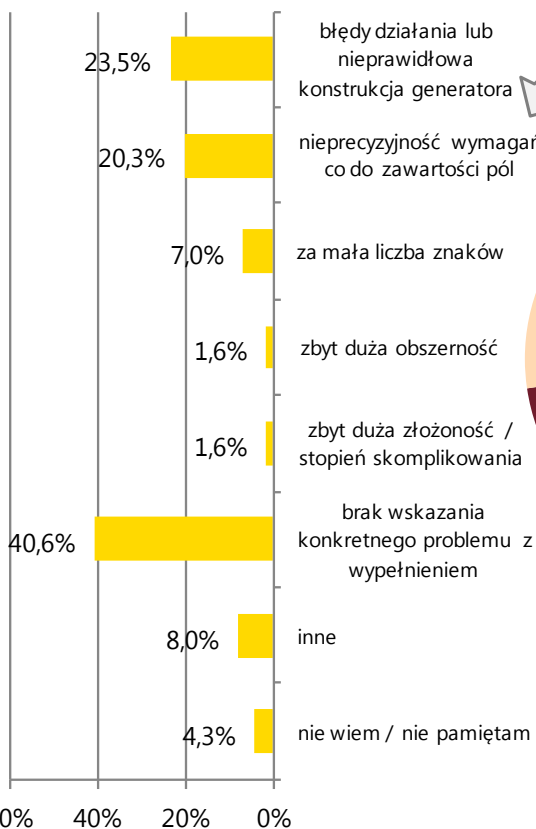
Rekomendacje:

- Należy wprowadzić rozwiązania dotyczące przebiegu procedury preselekcyjnej i negocjacyjnej, które zapewnią ich skuteczność, bez negatywnego oddziaływania na sprawność (czas trwania) oceny.
- Należy podejmować w miarę możliwości zróżnicowane działania zorientowane na skrócenie czasu trwania oceny wniosków i okresu pomiędzy zakończeniem naboru a rozstrzygnięciem konkursu (m.in. dotyczące: sposobu przeprowadzania oceny warunkowej; zmniejszenia liczby osób zaangażowanych w poszczególne etapy oceny danego wniosku; zwiększenia skali wykorzystywania komunikacji elektronicznej w kontaktach z wnioskodawcami; zwiększenia zasobów kadrowych zaangażowanych w proces oceny; wykorzystania dopuszczonego przez MR trybu częściowego rozstrzygnięcia konkursów).

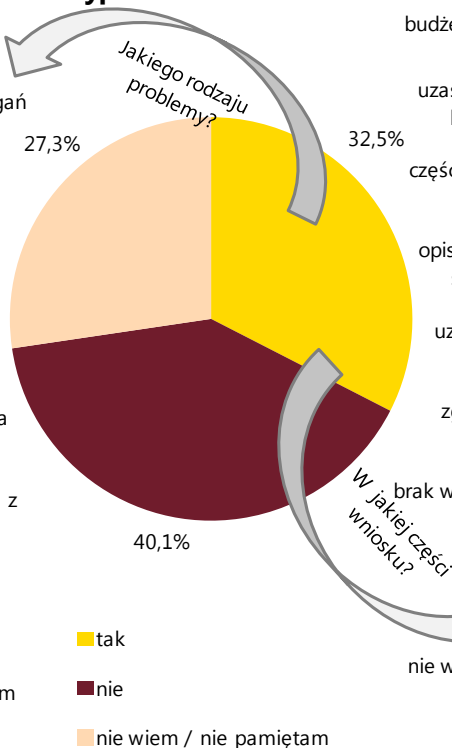
Problemy z wypełnieniem wniosku o dofinansowanie

Rodzaj problemów

Występowanie problemów z wypełnieniem wniosku

Część wniosku generująca problemy

W ramach oceny eksperckiej nie zostały zidentyfikowane znaczące błędy, które osłabiałyby użyteczność formularza wniosku o dofinansowanie.

Rekomendacja:
Należy podejmować działania informacyjne dotyczące doprecyzowania oczekiwań IZ w zakresie informacji, jakie wnioskodawcy powinni zamieszczać w poszczególnych polach wniosku o dofinansowanie.

- Karty dla poszczególnych etapów oceny mogą mieć znaczny wpływ na przebieg procesu oceny, np. w aspekcie jego sprawności.
- Karty wykorzystywane w ramach EFS i EFRR, zawierają wszystkie elementy potrzebne do przeprowadzenia prawidłowej oceny oraz są przejrzyste.
- W przypadku EFRR mamy do czynienia z relatywnie dużą liczbą kart oceny dotyczących poszczególnych elementów / etapów oceny.

Rekomendacje:

- W ramach upraszczania systemu wyboru projektów dla EFRR i w konsekwencji wcześniejszych zaleceń dotyczących zmiany podejścia w zakresie organizacji procesu oceny projektów należy dążyć do ograniczenia liczby kart cząstkowych i ich powiązania nie z etapami / komponentami oceny, lecz osobami zaangażowanymi w proces oceny danego wniosku.
- Należy ponadto podejmować lub kontynuować określone działania, które zwiększą użyteczność kart oceny jako narzędzia, tak dla osób oceniających, jak i wnioskodawców, w tym działania upowszechniające karty oceny wśród wnioskodawców, gdyż zawierają one informacje dodatkowe, które mogą być przydatne na etapie przygotowywania wniosku o dofinansowanie.

- Dla projektów zintegrowanych, został przewidziany odrębny od pozostałych sposób wyboru, wymagający odmienniej procedury. Mimo iż żaden z ogłoszonych konkursów dotyczących projektów zintegrowanych nie został jeszcze rozstrzygnięty, to jednak w badaniu pozytywnie oceniono formułę projektów zintegrowanych jako narzędzia zapewnienia jak najściślejszego powiązania projektów finansowanych z EFRR i EFS. Wskazano jednak na problem nadmiernej sztywności i wąskiego zakresu stosowania formuły projektów zintegrowanych.
- W konkursie na realizację projektów zintegrowanych nr RPKP.06.03.01-IZ.00-04-031/16 i RPKP.10.02.01-IZ.00-04-032/16 łączna kwota wnioskowanego dofinansowania jest znacząco większa niż wielkość alokacji. Świadczy to, iż formuła projektu zintegrowanego nie generuje istotnych barier w aplikowaniu i cieszy się zainteresowaniem wnioskodawców.
- Nie zostały zarekomendowane ewentualne modyfikacje stosowania rzeczonoego trybu, gdyż w obecnym kształcie odzwierciedla on cele dotyczące zapewnienia powiązań pomiędzy interwencją z EFRR i EFS określone w Programie. Projekty zintegrowane uznac należy za potencjalnie skuteczne narzędzie zapewnienia komplementarności projektów współfinansowanych z EFS i EFRR.

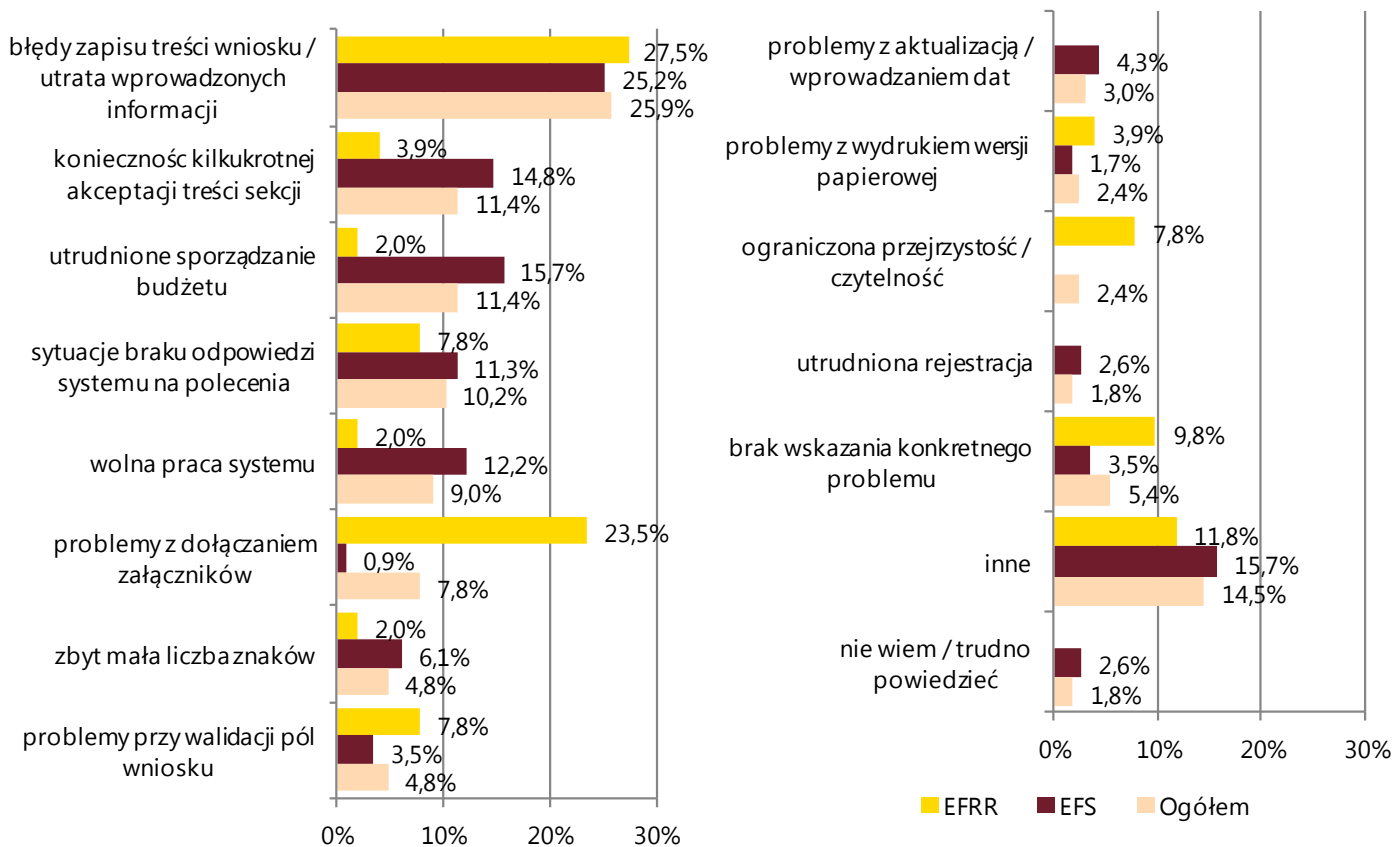
RESOURCE

Pracownia Badań i Doradztwa

FUNKCJONALNOŚĆ SYSTEMÓW INFORMATYCZNYCH

Problemy w użytkowaniu Generatora Wniosków

- Spośród osób które zadeklarowały bezpośredni udział w wypełnieniu wniosku o dofinansowanie z wykorzystaniem pierwszej wersji Generatora Wniosków, 19% stwierdziło, że Generatorowi Wniosków o Dofinansowanie brakowało niektórych niezbędnych funkcjonalności.
- Porównanie funkcjonalności i użyteczności obu wersji Generatora Wniosków o Dofinansowanie, potwierdziło, iż większość istotnych błędów pierwszej wersji zostały wyeliminowane.

Rekomendacja:

Należy wprowadzić określone modyfikacje w ramach Generatora Wniosków o Dofinansowanie, które pozwolą usprawnić funkcjonowanie systemu informatycznego.

Moduł wspierający proces naboru i wyboru projektów nie został jeszcze uruchomiony w trakcie realizacji niniejszego badania, jednak opinie dotyczące wprowadzenia takiego modułu sugerują dwie istotne kwestie:

- ważne jest udostępnienie oceniającym całości dokumentacji składanej przez wnioskodawcę w formie elektronicznej,
- należy wprowadzić możliwość przekazywania drogą elektroniczną wyników przeprowadzonej oceny przez osoby jej dokonujące, co powinno wyeliminować karty oceny w formie papierowej.

Rekomendacja:

W przypadku wdrożenia modułu systemu informatycznego dotyczącego obsługi procesu oceny wniosków o dofinansowanie należy zapewnić dostępność funkcjonalności, które w sposób rzeczywisty pozwolą usprawnić i skrócić proces oceny wniosków.

Informatyzacja procesu wyboru projektów może się odbywać także poza systemami informatycznymi, np. poprzez zwiększanie skali stosowania komunikacji elektronicznej na linii: wnioskodawca – IOK.

RESOURCE

Pracownia Badań i Doradztwa

KRYTERIA WYBORU PROJEKTÓW

- Katalog kryteriów wyboru projektów w ramach RPO WK-P 2014-2020 ocenić należy jako **kompletny, spójny i racjonalny**. Rekomendowane zmiany dotyczące konkretnych kryteriów mają raczej charakter punktowy i szczegółowy, nie zaś systemowy i w taki też sposób formułowano zalecenia dotyczące poszczególnych grup kryteriów.
- W badaniu wnioskodawców oraz osób zajmujących się oceną wniosków zidentyfikowano pewne **problemy dotyczące precyzyjności i zrozumiałości kryteriów, nie miały one jednak znaczenia krytycznego**. W obu przypadkach bardziej racjonalnym rozwiązaniem niż podejmowanie na dużą skalę działań zorientowanych na modyfikację katalogu kryteriów wyboru projektów byłoby zintensyfikowanie działań informacyjnych wśród „klienta” zewnętrznego (wnioskodawcy) i wewnętrznego (osoby oceniające) przez komórki organizacyjne odpowiedzialne za opracowywanie kryteriów wyboru projektów.
- **Założenia i cele Programu mają swoje odzwierciedlenie w kryteriach wyboru projektów**, różny jest natomiast sposób i stopień ich uwzględnienia. Z jednej strony jest to realizowane przez kryteria dostępowe, które gwarantują, że dofinansowanie zostanie skierowane tylko i wyłącznie na realizację przedsięwzięć zgodnych z celami interwencji. W innym – cele interwencji mają odzwierciedlenie w kryteriach o charakterze punktowym, a ich funkcją jest w tym przypadku identyfikacja i selekcja projektów, w których zaplanowana skala efektów w szczególnie dużym stopniu wpłynie na stopień realizacji celów i założeń Programu.

- Analiza dotycząca identyfikacji i selekcji projektów komplementarnych w ramach RPO WK-P 2014-2020 wykazała, że nie ma jednolitego podejścia do oceny projektów w zakresie komplementarności.
- Najczęściej występującym rozwiązaniem jest stosowanie kryterium: „Komplementarność z innymi przedsięwzięciami”.
- Należy zwrócić uwagę na niejednolity sposób weryfikowania komplementarności w różnych obszarach wsparcia. Może to wynikać ze zbyt dużego rozproszenia rozumienia definicji „komplementarności”.

Rekomendacja:

W celu uspoźnienia definicji i sposobu pomiaru komplementarności, we wszystkich naborach, w których jest stosowane to kryterium, należy przyjąć jedną definicję komplementarności, w celu zapewnienia skutecznej identyfikacji i selekcji projektów komplementarnych.

Komplementarność oznacza wzajemne uzupełnianie się/dopełnianie projektów, które pozwala na osiągnięcie wspólnego lub takiego samego celu, który nie zostałby osiągnięty lub osiągnięty byłby w mniejszym stopniu w przypadku niewystępowania komplementarności.

Innowacyjność jest pojęciem szczególnie istotnym w przypadku Osi Priorytetowej 1, w której ramach kryteria zorientowane są na selekcję projektów innowacyjnych. Występują w ramach tej Osi Priorytetowej następujące kryteria dotyczące innowacyjności:

- *Nowość rezultatów projektu (Poddziałanie 1.3.1; Schemat: wsparcie B+R przedsiębiorstw akademickich),*
- *Innowacyjność produktu / usługi będącej przedmiotem umiędzynarodowienia (Poddziałanie 1.5.2, Schemat: projekty grantowe),*
- *Wsparcie realizacji celów określonych dla Poddziałania 1.6.2, w tym innowacyjność przedsięwzięcia (Poddziałanie 1.6.2),*
- *Poziom innowacyjności projektu (Poddziałanie 1.6.2).*

W przypadku pozostałych obszarów wsparcia wspomaganie wyboru projektów innowacyjnych nie jest tak intensywne, ale również nie jest istotne w takim stopniu jak w przypadku Działań z Osi Priorytetowej 1, ze względu na raczej dodatkowy aspekt innowacyjności. Także poza Osią Priorytetową 1 występują jednak w ramach EFRR kryteria bezpośrednio lub pośrednio premiujące przedsięwzięcia o innowacyjnym charakterze.

W ramach EFS występują ograniczone możliwości wspierania przedsięwzięć innowacyjnych, gdyż w bieżącej perspektywie finansowej projekty innowacyjne finansowane z EFS wspierane są na poziomie centralnym, stąd brak możliwości bezpośredniego uwzględnienia aspektu innowacyjności w projektach „miękkich” w ramach RPO.

KRYTERIA DOTYCZĄCE SPÓJNOŚCI Z ZASADAMI REALIZACJI POLITYK HORYZONTALNYCH:

W przypadku EFS mamy do czynienia z kategorią kryteriów horyzontalnych, w ramach której występują trzy kryteria dotyczące tej kwestii:

- *Projekt jest zgodny z zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami;*
- *Projekt jest zgodny z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn w oparciu o standard minimum;*
- *Projekt jest zgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju.*

W przypadku EFRR zagadnienie spójności z zasadami realizacji polityk horyzontalnych ujmowane jest jednym kryterium zbiorczym w puli kryteriów ogólnych: „Zgodność projektu z politykami horyzontalnymi”.

Nie zidentyfikowano problemów w zakresie kryteriów dotyczących projektów spójnych z zasadami realizacji polityk horyzontalnych.

KRYTERIA DOTYCZĄCE ZGODNOŚCI Z INTELIGENTNYMI SPECJALIZACJAMI:

Występują kryteria, które przyczyniają się do identyfikacji projektów zgodnych z inteligentnymi specjalizacjami, zarówno pośrednio, jak i bezpośrednio. Są one wystarczające dla zapewniania tej zgodności w wybranych obszarach wsparcia.

Poza Osią Priorytetową 1 (gdzie występuje największe uzasadnienie dla weryfikacji zgodności z inteligentnymi specjalizacjami) odniesienie do kwestii inteligentnych specjalizacji występuje jeszcze w Poddziałaniu 6.4.3.

Nie ma uzasadnienia dla poszerzania zakresu stosowania kryteriów dot. zgodności z inteligentnymi specjalizacjami.

ZALECENIA OGÓLNE DOTYCZĄCE KRYTERIÓW WYBORU PROJEKTÓW

Należy uporządkować sposób prezentacji kryteriów w Załączniku nr 3 do SzOOP.

We wszystkich zestawach kryteriów zawartych w Załączniku nr 3 do SzOOP należy zawrzeć klauzulę dotyczącą konsekwencji wynikających z niewywiązania się przez Beneficjenta z warunków wynikających z kryteriów wyboru projektów.

Należy podjąć działania upraszczające systematyzację kryteriów wyboru projektów.

Należy rozważyć całkowitą rezygnację z kryteriów dot. zgodności projektu z określonymi dokumentami strategicznymi szczebla regionalnego, krajowego lub wspólnotowego (za wyjątkiem oceny zgodności ze Strategią ZIT BTOF).

Należy dążyć do zapewnienia jednowymiarowej oceny w przypadku kryteriów o charakterze dostępowym (zerojedynkowym).

W celu zniwelowania skali problemów odnoszących się do jednoznaczności sformułowania kryteriów wyboru projektów – bez jednoczesnego uruchamiania na bardzo dużą skalę modyfikacji tych kryteriów – należy większy nacisk położyć na działania informacyjne i szkoleniowe adresowane zarówno do osób oceniających, jak i wnioskodawców.

W problematyce badań ewaluacyjnych (gł. sektorowych) należy uwzględniać kwestię kryteriów wyboru projektów oraz wykorzystywać wyniki badań ewaluacyjnych w powyżej rekomendowanym zakresie do analizy i weryfikacji katalogów kryteriów.

RESOURCE

Pracownia Badań i Doradztwa

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ